

III. Hvorledes bør den yderligere Plads til Anbringelse af sindssyge tilvejebringes?

Efter at det i det foregaaende er paavist, at en Forøgelse af Pladserne paa Statens Sindssygeanstalter er nødvendig, og at det er ønskeligt, at der allerede i den nærmeste Fremtid skaffes mindst 300 ny Pladser, bliver Spørgsmaalet nu det, hvorledes Pladsforøgelsen bedst lader sig tilvejebringe. Det kunde jo ske, enten ved en videre Udvikling og Benyttelse af de allerede for Haanden værende Midler til Anbringelse af sindssyge eller ved Opførelsen af en helt ny Anstalt. I førstnævnte Henseende kunde man atter tænke paa en Udvidelse af de bestaaende Statsanstalter ligesom ogsaa paa Muligheden af at skaffe Plads i disse ved at udsondre visse af deres Patienter og anbringe dem paa anden Maade, og endeligt maatte det overvejes, om man kunde bøde paa Pladsmanglen i Statsanstalterne ved den i den sidste Tid indlebede nærmere Forbindelse mellem disse og de kommunale Sindssygeanstalter. Kommissionen skal nu fremsætte de Resultater, hvortil den er kommen for hvert enkelt af disse Alternativer, idet den begynder med

1. Udvidelsen af de bestaaende Statsanstalter.

Denne Udvej er jo den Maade, hvorpaa man hurtigst og billigst vilde kunne tilvejebringe flere Anstaltspladser. Det ligger da nær at tænke sig, at Udvidelsen nærmest burde komme den eller de Anstalter til gode, som lide mest under Pladsmanglen, men dette Moment er imidlertid ingenlunde det ene afgørende for Udvidelsesspørgsmaalet, idet dette jo fremfor alt afhænger af den Mulighed, der er til Stede for den praktiske Udførelse af Udvidelsen. I denne Henseende maa der da ikke alene tages Hensyn til, om den paagældende Overlæge kan overkomme det større Arbejde, som Behandlingen af det større Antal Patienter og Administrationen af den udvidede Anstalt vilde medføre for ham, men der maa tillige tages Hensyn til den tekniske Mulighed for Udvidelsen af den paagældende Anstalts Bygningskompleks. For Opførelsen af ny Sygebygninger vil der vel i Reglen ikke stille sig større Vanskeligheder i Vejen, men saa kommer det jo i høj Grad an paa, om de for alle Sygebygninger fælles Lokaler og da navnlig Økonomibygningerne ville kunne gøre Fyldest over for de forøgede Krav, der maa stilles til dem, eller om de i alt Fald uden uforholdsmæssig Bekostning lade sig appasse herester.

Ligesom alle disse Detailspørgsmaal nøje maa undersøges i hvert enkelt Tilfælde, hvor der er Tale om Udvidelsen af en Anstalt, saaledes vil det ogsaa være hensigtsmæssigt en Gang for alle at træffe en Afgørelse med Hensyn til den Størrelse, som man overhovedet kan give en Anstalt, naar den skal kunne drives paa en forsvarlig Maade. — En Anstalt alene for uheldbedelige kan man gøre omtrent saa stor, som det skal være, hvorimod en Anstalt, der tillige er bestemt for helbredelige, har sine Grænser, som ikke bør overstrides. I denne Henseende er det da atter særligt den vedkommende Anstalts Organisation, som bliver det bestemende for den Størrelse, der kan gives den. Hvor de helbredelige og de uheldbedelige, saaledes som i de saakaldte kombinerede (delte eller relativt forbundne) Anstalter, behandles i forskellige Bygninger, tilvejebringes derved en Decentralisation af Anstalten med større Selvstændighed og større Ansvar for Reserverlægerne, hvem det daglige Tilsyn med og Omsorg for Plejeanstaltens uheldbedelige Patienter paahviler under Overlægens Overtilsyn, medens denne sidste fortrinnsvis beskæftiger sig med Behandlingen af Kurhusets helbredelige syge. En saadan Organisation giver et større Spillerum for Antallet af den hele Anstalts Pladser, og da særligt, naar Overlægen ikke tillige varetager Anstaltens Administration. Derfor kan en Anstalt som St. Hans Hospital, hvor en egen Inspektør forestaar Administration og Økonomi, og hvor desuden særlige, lokale Forhold gøre sig gældende, overkomme paa en forsvarlig Maade at behandle og forpleje omtrent 1,000 Patienter og vil maasse endda kunne udvides yderligere, medens Grænsen for det forsvarlige vistnok kan siges at være naaet ved de 700